

»SLOVENE« velja
po pošti na vse strani Jugo-
slavije in v Ljubljani:
za celo leto naprej .. K 84.—
za pol leta 42.—
za četrt leta 21.—
za en mesec 7.—
za izposojnino vsakega K 93.—
Sobotna izdaja: ..
za celo leto K 15.—
za izposojnino 20.—

SLOVENE

Inserati:
Enostolpna pettivrsta (59 mm
široka in 3 mm visoka ali nje
prostor)
za enkrat po K 1-20
Pri naročilu nad 10 objav
popust.
Najmanjši oglas 59/9 mm K 4.—
Poslano:
Enostolpna pettivrsta K 2.—
Izhaja vsak dan izveniši po-
nedeljek in dan po prazniku,
ob 5. uri zjutraj.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Nakopiati se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. Telefona št. 50.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne hran.
Ljubljanske št. 650 za naročnike in št. 349 za oglase,
avstr. in češka 24.797, ogr. 25.511, bosn.-herc. 7563.

V zadnji uri!

Usoda našega naroda se odloča. Razkosati nas
hočejo in odrezati od našega morja. Preti nam na-
rodna in gospodarska smrt.

Dvignimo svoj glas, da ga čuje Pariz.

Vsi na

veliki shod,

ki se vrši v petek, 13. junija ob pol 17. uri na
Kongresnem trgu pred Deželnim dvorcem.

V tej svečani uri naj počiva vsako drugo
delo. Manifestirajmo z vso odločnostjo za
osvobojenje še neodrešenega naroda!

Pripravljalni odbor.

S. R.

Deputacija ruskih na- rodnih organizacij.

Razne deputacije prihajajo k nam, v
mlado Jugoslavijo. Prihajajo in odhajajo z
različnimi cilji in mi jih prijateljsko spreje-
mamo in se poslavljamo od njih, kot se
spodobi kulturnim ljudem.

Pred nekaj dnevi je prišla v Belgrad
deputacija ruskih narodnih organizacij. Za-
interesirani želi jugoslovanske vladne kro-
ge in jugoslovansko javnost za razmere v
Rusiji in si izposlovati moralno pomoč in
podporo v borbi proti boljševizmu. Pet-
članska deputacija načeljuje Vladimir Alek-
sejevič grof Bobrinski. Odločen in neustra-
šen človek. V Rusiji sem marsikaj čital o
njem, in še danes imam izrezek »Ruskega
Slova« z dne 11. decembra (24. dec.) 1916,
kjer Vladimir Aleksejevič prav krepko na-
pada zadnjega carskega ministra A. D. Pro-
topopova. Članek izven v odločnih, v te-
danjem času riskantnih besedah: »Carju
so potrebni zvesti služabniki, a ne kimovci
— hlapci.

Ne trdim, da grof Bobrinski ni dober
Slovan, seveda ruske vrste. Kolikor je me-
ni znano, je segala ruska oficijelna ljube-

zen do Slovanov do revolucije le tako da-
leč, kot pravoslavje. Drugače pa je bila ta
»ljubov« bolj teoretičnega pomena in se je
pokazala le na raznih vseslovanskih shodih,
večinoma po ljudeh, ki ljudstva niso
imeli za seboj. Tako je bil tudi grof Bo-
brinski izmed politikov, ki so hoteli osvo-
boditi n. pr. Poljake nemškega jarma, da
jih spravijo pod rusko nagajko. Njegov ožji
tovariš, nekdanji zunanji minister Sazonov,
ki v zadnjem času v Parizu zopet leze na
dan, pa je pokazal praktično ljubezen do
slovanstva, kosebej do Slovencev s tem,
da je v pisni skriti pogodbi z Italijo
žrtvoval poslednji še več Jugoslovancev, kot
jih bo za enkrat — pariška konferenca.

Med tem, ko je že za carskega režima
pokazal ruski kmet — ne glede na vladne
odredbe, usmiljeno srce do vojnih ujetni-
kov, so razni veleposestniki in fabrikantje,
med njimi grof Bobrinski in njegov brat
na svojih sladkornih tovarnah izkoriščali
naše ljudi do skrajnosti in jim pri ogromnih
vojnih dobičkih mnogokrat še onega niso
dali, kar jim je šlo po carskih odredbah.

Splošna in enaka volilna pravica, če-
prav po proporcijem volilnem sistemu, je
pognala v Rusiji razne grofe in barone, ka-
kor tudi meščansko liberalno partijo »ka-
detov« raz vodilna mesta. Če bi ne bilo

nasilnega boljševiškega preobrata, bili bi
danes v Rusiji na krmilu z neomejeno moč-
jo zastopniki kmetske in delavske, predvsem
kmetske stranke ruskih socialstov revo-
lucionarjev, ki je dobila pri volitvi v kon-
stituanto ogromno večino. Razni admirali
Kolčaki, Sazonovi in Bobrinski niso bili
zadnji, ki so poglani — prizadeti na žepu
in častihlepnosti, z zahrbtnim ruvanjem
velik del ruskega proletarijata od zmerne-
ga Kerenskega k — radikalnemu Ljenu.

Živimo od danes do jutri, zato ne vem,

kaj so, oziroma kaj bodo v Belgradu pove-
dali deputaciji ruskega salonskega slo-
vanstva.

Rečem le: nad vse drago nam je ru-
sko kmetsko in delavsko ljudstvo. Pozna-
mo njegovo bol in iskreno sočustvujemo z
njim, ko ruski narod z lastno močjo pre-
boli težave, ki so morale priti, bo moč-
nejši in silnejši kot nekdanj. Z ruskim lu-
dstvom se bomo ob svojem času pogovorili,
ruskemu ljudstvu bomo zaupali. Z grofi in
baroni pa, kot dalekovidni ljudje, ne bomo
sklepali intimnega prijateljstva, saj vemo:
prodali bi nas zopet pri prvi priliki, ko bi
bil ogrožen njihov — kapitalistični žep.

Beljaška okolica — naj je izgubljena?

Po znanih dogodkih začetkom meseca
majnika sem z zanosom dočakal dneve
našega osvobojenja, katero se dovršuje v
sedanjih dneh. Velik del našega naroda na
Koroškem vendar ne ostane na smrt obso-
jen; pogum jugoslovanskega, posebno srbskega
junaka ga kliče iz grobov in mu
vdiha novo življenje. Toda od tega vsta-
jenja po tisočletnem umiranju naj ostane
izvzet naš narod v beljaški okolici! — Ta-
ko se glasi poročilo iz Pariza!

Bilo je v velikonočnem tednu, ko se
je g. dr. L. vračal iz Pariza in je v Beljaku
izustil proti našincem besede: »Za Beljak
in okolico se bide v Parizu hud boj!« Zvedel
sem že dan pozneje za te besede in jih
povedal zaupno našemu najboljšemu agilnemu
možu, ko že pride drugi dan na vse zgodaj
s kmečkimi orodjem v roki — 70 letni star-
ček in se zgrudi na stol poleg pisalne mize
s klicem: »Kaj, gospod, ali je mogoče, da
bodem mi še nadalje ostali pod nemškimi
bičem?« Kot požar se je razširila ona krat-
ka beseda po občini Bekštajn in do dna
razburila misli in srca našega ljudstva.

Bilo je 3. februarja, ko se je ameriška
komisija vozila po beljaški okolici. Bil sem
od doma odsoten; ko se vrnem, zvem, da
komisija prihaja; takoj pohitim na četrto ure
oddaljeno cesto, kjer pridem še ravno prav,
da vidim, kako naši možje, starčki in žene

manifestirajo za Jugoslavijo s klici: »Tu je
bilo vselej slovensko in mora slovensko
ostati; Nemcev sploh tu ni, samo nemčurji
so in ti so kupljeni.« V Vodič vasi je bilo,
ko je prihitela naša kmetica k avtomobilu
Amerikancev — in je pred avtomobilom
pokleknila v sneg; povzdignila je ko v mo-
litvi roke proti odposlancem in na glas
zavpila: »Prosim Vas, rešite nas Nemcev!«
In na Brnci so žene obstopile oba avto-
mobila in so v solzah razlagale svoje trp-
ljenje, tako da jih je moral naš zastopnik
pri komisiji potolažiti z besedami: »Le ma-
lo še potrpite, kmalu bode bolje.« Ravno
tu na Brnci je vpricho Amerikancev šel neki
kmet z vilami na učitelja nemškutarja, ki
se je pred komisijo lagal, da je tu večina
ljudstva nemška. In ko sem se vračal na
dom od komisije, so me srečavali možje
in žene, ki so hoteli ameriški komisiji
potožiti svojo bedo; med njimi je bil go-
spodar, oče osmih otrok, s šolskim zvez-
kom svoje 11 letne najstarejše hčerke v
roki; v ta zvezek je morala risati hčerka,
kakor tudi vsi drugi šolarji, nemške barve
in pisati znane vsenemške reke; hotel je
naš kmet s tem zvezkom dokazati Ameri-
kancem okuženje svojih otrok po sedanjem
šolskem sistemu. Žal, da so vsi ti ameri-
kanske komisije zamudili.

Bekštajnska občina šteje okoli 5000
prebivalcev; avtohtonega Nemca med njimi
ni niti enega. Do zidanja karavanske žele-
znice je bila občina v narodno-slovenskih
rokah. V njej se nahaja 12 razredov ljudske
šole z ravno tolikimi učiteljskimi močmi,
ki so bili navadno vsi nemškonalnega
mišljenja. V občini je pet železniških po-
staj (postajališč) z najbolj nadutim in naj-
bolj zagrizenim nemškim uradništvom. So-
sednja občina je Beljak. Beljačani imajo
svoje vile ob baškem jezeru, ki leži veči-
noma v bekštajnski občini in imajo na de-
želane velik vpliv. Meseca junija 1914,
ravno pred začetkom vojne, smo imeli ob-
činske volitve. Pri nasprotnikih je deloval
volilni aparat s terorizmom, kakor si ga
more človek le misliti; naša slovenska
stranka je bila sebi prepuščena. Na volišče
je prišlo 95% vseh volilcev, ostali so doma
samo bolniki. V tretjem in drugem razredu
smo ostali v manjšini le za par glasov; naj-
lepsi bi bili naši uspehi v prvem razredu,
a ko so naši možje videli neuspeh v ostalih
dveh razredih, so se v nepopisni potrtosti
odstranili z volišča. Ljudstvo, katero si
upam prištevati med politično najbolj iz-
šolano in izvežbano na Koroškem, ne sme
v dobi narodnega vstajenja še nadalje osta-
ti pod tujim jarmom!

Prepričan sem, da stori naša delegacija
več, kakor je v močeh navadnega človeka
in popolnoma ji zaupamo, a vendar jo ro-

LISTEK.

To vse ljubezen stri.

Humoreska. Pisal Pengal Alojzij.

Študent Janez Muha je sedel v svoji
zafohlji sobici, glavo naslonjeno na roke,
in strmел v knjigo, ki je široko odprto le-
žala pred njim na mizi. Bil je sedmošolec
ljubljanske gimnazije, zelo nadebuden mla-
denič, ki je sicer odkrito sovražil vse lepe
vednosti, ki so mu jih vtepal v glavo raz-
lični pedagogi, a na tihem oboževal za-
ljubljene pesnike in celo sam večkrat sple-
zal na strmi Parnas. Janez Muha je bil
torej poet. Tako je vsaj trdil njegov ideal
Mici, zelo lepo dekle, ki je bilo uslužbeno
v neki ljubljanski modni trgovini. Tej je
posvečal svoje prvence, vse goreče od prve
ljubezni, in opeval jutranjo roso, ki se blišči
kot solza v njenih očeh.

Tudi tisti dan je ležal pred njim na
odprti knjigi »listič bel«, na katerem je pa
bilo že veliko pisanega in mnogo črtanega,
kar je pričalo o velikem trudu, ki čaka
vsakega človeka, ki se hoče dvigniti iz
prozične vsakdanjosti v višje sfere. Iz
kaosa črtanih stavkov in zavrženih rim, je
bilo vendar mogoče izluščiti biser prvih
dveh verzov:

Mici, ti si kakor roža,
ki jo vetrič lahko boža.

V šoli je bil Janez Muha prvi izmed
petero kranjskih fantov, ki so bili po mne-
nju večšakov že naprej obsojeni, da uživa-
jo še eno leto veselje sedme šole. Tudi
je znal izvrstno oponašati svoje predstoj-
nike: profesorja zgodovine, ki je znal umet-
niško dovršeno pljuvati — od prvih klopi
čez kateder naravnost v pljuvalnik, in pro-
fesorja grščine, ki je vsak dan pri vstopu
v šolsko sobo vržl s silno močjo in spretno-
stjo akrobata, iz razdalje štirih korakov,
svoj cilinder na žebelj, kjer je kot pribit
mirno obvisel. Profesor nemščine, ki mu je
v šestem razredu proti koncu šolskega leta
v vznešenih besedah zapretil, da ga bo
»jahal« toliko časa, dokler ne bo »zletel«,
je bil tudi padel v nemilost Janeza Muhe:
narisal je bil veliko dirkališče, pregrajeno
z visoko ograjo v dva dela; prvi del je bil
šesti, drugi sedmi razred. In nad ograjo je
plaval v čudovito lepem zaletu Janez Mu-
ha, na katerem je jahal profesor nemščine
s široko odprtimi in začudenimi očmi, ka-
kor se ne bi mogel dovolj načuditi, da je
njegov »mučenec« kljub »jahanju zletel« v
sedmi razred.

Toda vrnimo se nazaj v njegovo so-
bico. Janez Muha je koval pesmico, ki
mu pa ni šla nič kaj od rok. Kako bi pa
tudi mogel pesniti, če mu lepe poetične
misli kalijo tako prozične težave in nad-
loge vsakdanjega življenja.

Janez Muha je bil v silno težavnem
položaju. Po vogalih ljubljanskih hiš so bili

namreč nabiti veliki plakati, ki so napo-
vedovali plesni večer v maskah, ki se je
imel vršiti tisti večer v dvorani Narodnega
doma. Tudi Mici je obljubila, da pride. To
ga je vse prav veselilo, le nekaj je kot
kamen težilo njegovo zaljubljeno srce.

Bil je suh. Suh kot cerkvena miš! Naj-
manj štirikrat je že obrnil vse žepce, vsak-
danje in praznične obleke. Zaman!

Janez Muha je bil sicer sam premožnih
kmečkih staršev, a kaj pomaža, ko je pa
oče stiskal tistih par krajcarjev. Dajal mu
je komaj za najpotrebnejše stvari, in dijak
— posebno v višji gimnaziji — ima tako
mного izdatkov, zlasti v predpustnem času.

Gospodinje ni mogel »napumpati«, ker
je bil že itak dolžan cele tri krone. Poleg
tega bi ga podvržla natančnemu izpraše-
vanju: quis? quid? ubi? quibus ausciliis?
cur? quomodo? quando? in končno bi
mu vkljub vsej dolgi spovedi ničesar ne
dala.

Pri sestri, ki je študirala na učitelji-
šču in živela v nekoliko boljšem gnetnem
položaju kot on, je tudi že bil, a oja se
bo sama udeležila plesa skupno z nje-
govim idealom Mici, ki je bila njena neloč-
ljiva prijateljica. Torej tudi nič.

Kostum je sicer imel, lepo obleko črno-
gorskega junaka, a kaj pomaža, če ni de-
narja.

Janez Muha je bil ves obupan. Zatopil
se je v svoje žalostne, grenke misli in
misli . . .

Nenadoma se mu razjasni obraz, vesel
skoči kvišku, da se prekucne stol, na ka-
terem je sedel, in vzklikne: »Heureka,
heureka!«

In skočil je k omari, jo odprl in vzel
iz nje »Aritmetiko in algebro« in Homer-
jevo »Odisejo«. Nekaj časa je držal obe
knjigi v roki in po dolgem premišljevanju
vzdihnil:

»Hm, premalo bol«

In segel je še enkrat v omaro in pri-
vlekel na dan lepo belo srajco. Vse skupaj
je potem zavlil v papir in se tiho izmuznil
iz sobe in še tiše mimo kuhinje na ulico.

Malo težka se mu je zdela pot tja za
vodo k ljubljanskim starinaricam, pribi-
žališču dijakov v tiski in sili. A česa mlad
človek ne stori vse za svoj ideal! Hitro je
korakal po ulici, da ne bi srečal kakega
znanca, kar bi mu bilo skrajno neljubo, in
je naglo stopil v prvo prodajalno, do ka-
tere je prišel. Kupčija je bila hitro skle-
njena. Janez je stisnil v roke dve kronci in
odhitel na ulico.

»Premalo bo, premalo,« je premišlje-
val, ko je šel po Starem trgu, a istočasno
se je tolažil s besedami: »Bo že!«

In v sladke misli zatopljen je prišel k
svoji sestri Angeli.

»Nazdar, Angelček!«

Tako priliznjeno nagovorjena sestrice
ga je temno pogledala, trdno prepričana,
da jo bo zopet nadležoval za denar.

timu: Rešite naše tako jednake in vzorne ljudi v beljaški okolici. Po besedah našega zaupnika pri ameriški komisiji je ravno beljaška okolica od cele Koroške najbolj sijajno izpričala svojo voljo, pripadati Jugoslaviji. — Ali naj res ostane tudi za nadalje na smrt obsojena?

Delavski labor.

Izkaznice za udeležence delavskega tabora na Šmarni gori

so se razposlale vsem udeležencem ob južni železnici. Brez te izkaznice ne dobi nihče znižane vožnje.

Udeležence z Gorenjskega obvestimo dočasno po »Slovenca«, skupine in društva pa še pisмено. Znižane cene na drž. železnica dotedaj še niso. Vozil bo skoraj gotovo posebni vlak.

Jugoslovanska Stokovna Zveza v Ljubljani.

V soboto, dne 14. t. m.

se vrši slavnostna delavska predstava ob četrti na 9. uro zvečer v Ljudskem domu. Igra se Ksaver Meškova »Na smrt obsojeni«. Delavci in delavski prijatelji pridite. Predstave se udeležijo tudi bratje Hrvatje.

Politične novice.

† Kamnik. Binkoštni ponedeljek se je vršil javen shod na trgu pred Kamniškim domom. Govorili so kanonik Iv. Lavrenčič, dr. Ivo Šubelj in dr. Karba ter profesorica Lazarevič iz Beograda. G. Iv. Lavrenčič je s poudarkom zahteval pravičnost nasproti vsem Slovincem, posebno onim, ki trpe pod germanskim in laškim nasiljem, zagotavljajoč naše trpeče brate da ne bomo mirovali, dokler ne bomo vsi Slovenci združeni v srečni Jugoslaviji. Profesorica Lazarevič je poudarjala nujnost neprestanega in smotnega dela za rešitev in osvoboditev naših trpečih bratov, za kar so nam Srbi najboljši vzgled. Dr. Ivo Šubelj je prečital nastopno resolucijo z živahnim poudarkom, ki je bila z navdušenjem sprejeta: Gospodje! Pravico in samoodločbo ste nam ometali. Zato smo vam zaupali. Pravijo, da hočete besedo snesti, da nas hočete porazdeliti kakor neumno živino, da hočete najboljši del našega naroda nanovo zaslužiti. Mi tega ne verjamemo. Če pa res ne ostanete mož beseda, svedano prisegamo, da nasilnega miru ne priznamo. Mirovati nečemo, dokler ves naš narod ne bo prost sužnjega jarma. Tako bodi! Dobro obiskan shod sta zaključili narodni pesmi: »Lepa naša domovina« in »Hej, Slovani!«

† Iz Kranja. Dne 8. junija se je zbralo v velikem številu prebivalstvo Kranja in okolice ob 11. uri v »Ljudskem Domu« v Kranju na protestni shod proti razkosanju našega naroda. Navzoči so bili skoro samo moški. Vse zborovanje je kazalo častitljivo resnost in odločnost. Dekan Koblar je omenil, da se bo zborovanje vršilo po škofovem geslu: »Blagor celokupne države se mora postaviti nad želje posameznih strank, in je predlagal za voditelja zborovanja dr. Sabothya, ki je prevzel predsedstvo in razložil namen zborovanja. Nato je Koblar govoril za celotno združenje koroškega slovenskega ozemlja, tudi Beljaka in okolice in Ziljske doline, z Jugoslavijo. Vpletel je v govor zanimive zgodovinske podatke. Tovarnar Fock je pa potem pojasnil naše razmerje do Lahov in zahteval osvobodjenje Goriške in Notranjske in Reke izpod laškega jarma. Gospod C. Pirce je

predlagal po časnih priporočanih resoluciji, ki je bila sprejeta soglasno in z velikim navdušenjem. Zborovalci so pokazali odločno voljo, da prej ne bo miru, dokler ne dosežemo pravičnega miru, ki bo prinesel svobodo vsem Slovincem.

† Črna na Koroškem. Tukajšnja občina odločno protestirala proti namenom pariške konference, ki hoče razkosati naš troimeni narod, kajti to bi bil zločin proti celemu jugoslovanskemu narodu, ter soglasno z drugimi Jugoslavi in zahtevala, da se priklonijo jugoslovanskemu ozemlju vse zemlje in otoki, kjer prebiva naš narod v kompaktnih masah. Razkosanje troimenega jugoslovanskega naroda bi prej ali slej povzročilo novo vojno. Wilsonova načela o samoodločbi narodov se naj izvedejo dosledno. Občinski zastop v Črni, dne 10. junija 1919. Franc Krulac.

† Za občino Poljane nad Škofjo Loko se je vršil na binkoštni ponedeljek impozanten protestni shod na Bukovem vrhu, poljanski podružnici. Po 10. masi pod milim nebom je okrog 1000 ljudi navdušeno protestiralo zoper italijansko nasilje in z gromovitim pritrevanjem sprejelo resolucijo, predlagano od kaplana Gogala, podobno isti od vodstva S. L. S.

† Usoda Celovca. »Temps« od 9. t. m. prinaša karto južnovzhodne Koroške s Celovcem in okolico. Okolica Celovca je na tej karti razdeljena na dve zoni. Meja južne zone gre vzhodno od Beljaka nad Rožekom, ob Vrbskem jezeru, tik pod Celovcem in potem ob Krki proti severu. Ta del bi se po dosedanjem stališču mirovne konference moral takoj izročiti naši upravi. Severni del s Celovcem vred naj bi ostal pod nemško upravo. Prebivalstvo obeh delov pa bi imelo pravico, da se po pretoku treh mesecev izrazi potom plebiscita, h kateri državi hoče pripadati. Nadalje navaja »Temps« neke podatke narodnosti in sicer naj bi bilo v južnem delu 60.795 Slovincem in 24.500 Nemcem, v severnem delu pa 6.985 Slovincem in 49.859 Nemcem. Vsekakor čudno reševanje!

† Italijani se čutijo za poražene. Tržaška »L' Era Nuova« z dne 9. junija 1919 piše: Celovec! Če par dni ni več to ime za nas navadna geografična beseda, pač pa neznosno poniževanje.

Celovec leži v premagani Avstriji, komaj za streljaj od nas oddaljen. V njem je središče edine železniške proge, ki spaja Italijo in Trst z Nemško Avstrijo in Češko; le malo kilometrov je oddaljen od Beljaka; leži tedaj iz dvojnih vzrokov na ozemlju, na katerem ima Italija glasovni točnik premirja pravico do kontrole in v slučaju potrebe do vojaške okupacije. Na Celovec, ki ga branijo avstrijski Nemci, so se torej vrgli Jugoslavi z večtedensko ofenzivo po natančnem načrtu. Vest o zasedbi Celovca po jugoslovanskih četah nas ni iznenadila. Četvorica pariške konference je ukazala avstrijskim Nemcem in Jugoslovanom skleniti premirje in ni prejudicirala komu izmed obeh bo pripadalo to mesto. Jugoslavi, ki so se naučili smatrati se za Benjamine Francije, Anglije in Amerike, so se požurili in niso ubogali. Pariška konferenca je spet enkrat brez avtoritete; ker pa služi neposlušnost spletak gotovih velevalst, ki se za to ne brigajo; da, celo hujše: le-te cenijo to epizodo jugoslovanskega nasilstva in vstaje in otvarjajo razgovor, komu naj bi Celovec pripadel! V svojo dobro so mogli Jugoslavi takoj položiti na tehtnico dovršeno dejstvo. Marsikatera velevalst, namesto, da bi jih kaznovala, jim bo hotela pomagati preobraziti dovršeno dejstvo v stanje, ki se bo imenovalo ironično — pravica. — Kdor je posodil Jugoslovanom orožje za ofenzivo na

Korškem, bo gotovo zahteval plačilo za to. Italija pa se ne more delati, kot da bi jo to nič ne brigalo. Tedaj, — dokle bo morala Italija dopuščati slično nadvladje? Pomislite! Celovec je neoporečno nemško mesto, na katero se Jugoslavi ne morejo z nobeno pravico sklicevati. Celovec nima z Jugoslavo drugega kot to, da nadzira progo, ki spaja Nemško Avstrijo in Češko z Italijo. Vojaške operacije proti Celovcu so tedaj obrnjene edinole, čeprav po ovinku, proti Italiji. Poskus, dati Jugoslovonom Celovec in s tem kršiti pravico narodnosti, je obrnjen naravnost zoper Italijo. Celovec je bil osvojen s par jugoslovanskimi stotnjami in s par kanoni; Italija pa je država, ki je zmaga in razbita celo avstro-ogrsko armado, katere del so bili Jugoslavi. Tedaj — nesmisel položaja je velik, je celo grotesken. Človek se mora smejati in si gristi roke obenem.

† Nadškof dr. Puljič za jugoslovansko Dalmacijo. LDU Split, 6. junija. (DDU) Italijanski listi prinašajo pismo, da je naslovil zadarski nadškof dr. Puljič italijanskemu poslu za civilne posle v zasedenem delu Dalmacije, v katerem se opravičuje, da se je izjavil za Jugoslavijo samo zasebno in ker je mislil, da služi ta izjava le v statistično svrhu in za ničesar drugega. Sedaj da šele vidi, da so porabili njegovo izjavo v drug namen in da so celo ponaredili njegov podpis. Hkrati prinaša zadarski »Narodni list« to najnovejšo škofovo izjavo: »Da se prekine vsako nadaljnje prerokanje časopisov o mojem podpisu, izjavljam, da sem bil tedaj, ko se je moje ime po moji vednosti in po mojem privolenju postavilo na zbiralno polo zadarskih Slovanov kakor tudi sedaj to, da pripade vsa Dalmacija Jugoslaviji. V Zadru, dne 4. junija 1919.«

† Wilson in jadranski kompromis. »Secolo« 10. t. m. pravi med drugim v uvodniku: »Kar je naredil Wilson med Italijani in Jugoslavi, ni ne dobro ne lepo. Italiji je rekel trdo in brezobzirno, kar ji gre, se očitno upr. reškemu italijanstvu. Toda z Jugoslavijo uporablja žametne rokavice postopnega prepričevanja; zna se uveljaviti ali javno protestirati, če ona odkloni Tardieu kompromis, katerega je Wilson odobril. Italiji jemlje vsako ped zemlje, ako leži izven jezikovnih mej. Jugoslaviji odpusča nasilno zasedbo nemškega Celovca, sedem mesecev po premirju. Z ono nastopa, kakor z nasprotnico, s tarčo dekorativnega antiimperialističnega stremjenja. S to ravna kakor z varovanko, od katere pričakuje dobrohotni varuh vseh čednosti ob polnoletnosti, kadar se izkipi prva mladostna vihravost.«

Uboga laška preganjana nedolžnost! Ali je že premislil kateri Lah in se skušal poglobiti v duševni položaj Slovincem, ki vsled italijanske pohlepnosti izgubijo petino svojega naroda, poprej povečini strnjene v eno celoto? P. P.

† Italijanska pomoč Nemcem. V »Secolu« opisuje L. Barzini, kako so Jugoslavi zavzeli Celovec: 30. maja je koroška vlada z velikim delom prebivalstva zapustila Celovec. Tudi nemški okoličani so bežali v dolgih karavanah obsojenih na stradanje. K tej bedi se je obrnilo usmiljenje naše pomoči. Avstrijsko izpraznitev smo mi podpirali na vse načine: dovolili smo prevozila, živež, zdravila. Ženske in otroke smo nakladali na laške tovornike (camion), ki so bili na stotine poslani za rešitev. Nismo mogli ostati gluhi pretresljivim prošnjam, ki so prihajale od vseh strani. Italijo blagoslovljajo danes tam, kjer so jo tolikanj črtili: saj je plemenito in molče posredovala v trpljenju in bolečini. —

Človečnost je lepa, samo dobro vemo, da ima tukaj sebičen izgovor in namen!

P. P.

† Jugoslovanska prostozidarska loža. »Novosti« poročajo: V binkoštnih praznikih so imeli v Zagrebu sestanek zastopniki masonstva Srbov, Hrvatov in Slovincem. Vse lože, ki so doslej obstojale na našem državnem področju, so se konstituirale v svojo edinstveno veliko ložo, ki bo na zunaj zastopala v skupni masonski oblasti ujedinjeno jugoslovansko masonstvo. Velika loža ima naslov: Velika prostozidarska loža Srbov, Hrvatov in Slovincem »Jugoslavija«. Za velikega mojstra je bil izvoljen Gjuro Weifert.

† Oklic slovaških poslancev na čehoslovanski narod. Z ozirom na položaj na Slovaškem, kjer so madžarski boljševiki napadli Čehoslovake so izdali slovaški poslanci češkega parlamenta na čehoslovanski narod poseben oklic, v katerem pozivljajo narod naj opusti domače boje in se strne v mogočno bojno vrsto, da napravi konec boljševiškim zločinom nad komaj osvojenim slovaškim narodom.

† Polom boljševizma v kmetijstvu. Pod tem naslovom prinaša »Journal des Débats« članek o agrarni razmerah v Rusiji. Med drugim pravi, da so ruski kmetje vsled padanja vrednosti papirnatega denarja, za katerega ne morejo ničesar kupiti, začeli s pasivno rezistenco ter nočejo obdelovati več polja kot je potrebno za njihovo lastno preživljanje. Ker je nastala vsled tega nevarnost za preživljanje rdeče garde in mestnega prebivalstva, so boljševiki sklenili vpeljati prisilno delo za obdelovanje zemlje. Uspelo jim pa tudi to ni, ker niso imeli za nadziranje in vodstvo delavcev, ki so jih privedli iz mest, potrebnih izobraženih moči. Tako gre počasi h gotovemu koncu boljševiško gospodstvo, ki more obstajati samo tako dolgo, dokler ga še vzdržujejo stare zaloge.

Dnevne novice.

— Birmovanje se bo v dekaniji Trebnje vršilo v sledečem redu: Trebnje v nedeljo, 22. junija; Mirna v ponedeljek, dne 23. junija; St. Janž v torek, 24. jun.; Sv. Trojica v sredo, 25. junija; Mokronog v četrtek, 26. junija; Trebelno v petek, dne 27. junija; St. Rupert v nedeljo, 29. jun.; St. Lovrenc v ponedeljek, 30. jun.; Čatež pod Zaplazom v torek, 1. julija; Sv. Križ pri Litiji v sredo, 2. julija.

— Birmovanje v kranjski dekaniji se je vršilo letošnjo pomlad. Število birmancev po posameznih župnijah je bilo sledeče: Kranj 390, Velesovo 85, Predčvor 193, Trstenik 94, Goriče 90, Predoslje 204, Naklo 110, Smlednik 183, Zapoge 166, Trboje 51, Šenčur (cela župnija) 412, Korkra 85, Cerklje 652, Podbrezje 75, Duplje 91, Križe 246, Kovor 119, Lom 73, Tržič 519, Šmartno pri Kranju 302.

— Na Koroško! Naše vojaštvo je zasedlo del Koroške in s tem izvršilo največjo narodno dolžnost. Narodno čutiti in zavedati se pa je pred vsemi drugimi stanovni dolžno slovensko učiteljstvo. Učiteljstvo, Koroška te kliče! Javi se tedaj takoj k višjemu šolskemu svetu; kajti kdor se precej javi, dobi sigurno lepše in udobnejše mesto. Člani in članice Slovaške zveze se javijo lahko tudi predsedniku Štruklju, da on posreduje na merodajnem mestu. Selitveni stroški in obmejne doklade so dovoljene.

— Učitelje s Koroške! Učitelji in učiteljice, ki so morali zbežati s Koroškega, oziroma niso mogli nastopiti službe ra-

A Janez je sedel k njej, jo včipnil v roko in vprašal:

»Greš danes zvečer na ples?«
»Seveda grem!«
»Beži, beži, taka goska, pa na ples!«
»Pa tak fant in kavalir brez denarja!«
In tako sta se držala nekaj časa, dokler ni Janez vprašal:

»Angelček, tebi je gotovo znano, kakšno masko si je izbrala Mici. Popolnoma sem jo pozabil vprašati!«
Angeline rdeče ustnice so se zakrožile v hudomušen nasmeh.

»Kaj se tudi ti udeležiš plesa?«

»Seveda!«
»Pravzaprav ti ne bi smela povedati, a naj bo!« In sklonila se je k njemu prav do njegovega ušesa in mu tiho razodela vso skrivnost:

»Jaz bom imela belo čepico in Mici zeleno. Po tem naju boš najlažje spoznal.«
»Že dobro, že dobro!« se je zahvaljeval Janez in odhitel na svoje stanovanje.

Janez Muha — tisti večer oblečen kot čvrst črnogorski junak, prepasan s krasnim pasom, ki se je svetil kot zlato, in s črno čepico na glavi, izpod katere je prav izzivalno gledalo v svet par črnih kodrov — se je pozorno oziral po dvorani in iskal belo in zeleno čepico.

Ni dolgo čakal.

Prikazali sta se pri vходу v dvorano, lepi kot kraljici, in Janez je takoj pohitel k

njima. Oh, Mici je bila tako krasna v svoji zeleni čepici. Pri pogledu nanjo je izgubil vso pamet. Njegovo mlado zaljubljeno srce je močno utripalo, ko jo je poprosil za prvi valček in je ona z ljubkim poklonom, s katerim ga je popolnoma očarala, privolila.

Med plesom ji je šepetal na uho tako lepe in sladke stvari, kot bi ji hotel z besedami nadomestiti vse sladkarije, s katerimi ji vsled svojega suhega žepa ni mogel postreči tisti večer. Vendar jo je kot pravi kavalir peljal po končanem plesu k bogato obloženi mizi. A ta Mici — oh, ta Mici je bila tako brezobzirna, tako malo skromna. Izbrala si je veliko in samih dobrih stvari. In jedla je z apetitom, kot da ne bi že tri dni ničesar pojedla. Mladi Črnogorec jo je s strahom opazoval in še z večjim strahom vprašal prodajalko za račun.

»1 krono 90 vinarjev,« je izračunala prodajalka. Težko so se ločili tisti dve kroni iz Janezovega žepa in žalosten je spravil ostalih deset vinarjev.

»Oh, ta Mici! Tako lepa, tako ljubka in vendar tako — skoraj bi rekel požrešna,« je premišljeval. Kaj naj sedaj napravi? Dva izhoda sta vodila iz te strašne zagate: prvi je bil izhod plesne dvorane, skozi katerega bi prišel domov v posteljo, in drugi — krčevito se je oprijel zadnje rešilne bilke; sklenil je, poprositi sestro, naj mu odpomre.

Našel jo je v dvorani in jo odpeljal v stransko sobo, kjer sta sedla na divan.

»Angelček, se dobro zabavaš?«

»Dobro,« je tiho odgovorila.

Umolknil je; ni vedel, kako bi začel.

»Angelček, denarja mi je zmanjkalo.«

»Aha!«

»In — če bi mi ti nekaj posodila!«

»Hm.«

Janez je bil vsled kratkih, dvoumnih odgovorov popolnoma obupan.

»Dve kroni sem imel, a ta Mici, veš, je tako brezobzirna!«

»Kako?«

»Pojedla je naenkrat za dve kroni slaščic, seveda na moj račun.«

»In?«

»No ja, in sedaj sem suh! Angelček, pomagaj! Vsaj dve kroni!«

Segla je v žep in mu odštela denar.

»Kaj pa ti je, da si tako redkobedna?«

»Bah — glavobol!«

»Angelček, ubogi moj srček, kako te imam rad!« je Janez navdušeno vzkliknil, ko je začutil denar v svoji roki, in veselo jo je objel. Oprostila se je njegovega objema in on je z novim pogumom v srcu odšel nazaj v dvorano.

A njegovo veselje ni dolgo trajalo. Po drugem valčku je postala Mici še brezobzirnejša: prizanesla ni celo najfinejšim likerjem. Janezova denarnica se je zopet kmalu popolnoma izpraznila in s strahom je zrl v temno, neprijazno bodočnost.

Tedaj se je srečen slučaj usmilil ubo-

gega Janeza. Gospodična Mici je pričela tožiti, da se nič kaj dobro ne počuti in zaželela si je svežega zraka. To je njemu zelo ugajalo, kajti količina in kakovost zraka se nista prav nič dotikala perečega vprašanja njegove denarnice. Sicer se mu je smilila, vendar ji je tudi nekoliko privoščil, kajti njeno trenutno slabost je smatral za posledico prevelikega zauživanja krepčil.

Odšla sta v prazno stransko sobo, kjer sta sedla k odprtemu oknu.

Janez ni mogel več krotiti svoje ljubezni. Objel jo je, pritisnil na svoje srce, jo nežno božal po črnih laseh, ki so kukali izpod zelene čepice in jih vroče poljubljal.

»Moja dušica,« je govoril, »življenje moje duše, ljubica mojega srca, luč mojih oči —«

»O Janko, kako si ti neumen!«

Janezu se je zazdelo, kakor bi ga udaril kdo s težkim kladivom po glavi ali polil z mrzlo vodo. Poleg sebe pa je zališal vesel smeh, in ko je natančneje pogledal v razkrinkani obraz, je videl, da Mici ni Mici, ampak njegova poredna sestra Angela.

• • •

V splošnem ni imel ta dogodek za Janeza slabih posledic. Njegovo srce se je le nekoliko streznilo.

—::—

Či napada nemško-koroških čet, naj takoj odidejo na svoja službena mesta. Tisti, katerih službena mesta so zasedena še po Nemcih, oziroma so v nevtralnem pasu, naj javijo takoj telegrafično svoje naslove Višjemu deželnemu šolskemu svetu. — Predsednik Višjega šolskega sveta: Profesor Fric Vadnjal, l. r.

— Dolenjska podružnica Slomškove zveze za Novo mesto in Črnomelj je zborovala ob povoljni udeležbi dne 5. t. m. v Črnomlju. P. Akvin, učitelj novomeške deške šole, je referiral o potrebi organizacije. Referat je ugaljal. Daniti pa se je začelo tudi med učiteljstvom na Dolenjskem. Mnogo je k temu pripomogel nastop Črnomeljskega mestnega učiteljstva, ki je agitiralo, da naj se nobeden iz »Zaveze« ne udeleži našega zborovanja. Tovariš Šiler in še nekaj drugih se tej agitaciji ni uklonilo in so prišli na zborovanje. Spretno je agitiral za U. J. U. tovariš Gebauer. Vsi naj se vpišejo po njegovem v okraj. Učiteljsko društvo, toda nam ni še ničesar znanega, da bi se ta društva, ki jih še vedno lahko smatramo za del organizacije J. D. S. bila reorganizirala in postavila na edino pravi, t. j. stanovski temelj. Članom Slomškove zveze svetujemo, da ne nasežejo sirenskim vabilom in se ne oplašijo nobenih groženj! Kakor hitro bomo imeli dokaz, da učiteljstvo iz Zaveze okraj. uč. društva postavlja na edino pravi strokovni in stanovski princip, tedaj pojdemo skupaj; prej pa je nemo-goče!

— Dr. Krekova rojstna hiša. Krajni šolski svet in županstvo pri Sv. Gregorju sta dobila od okrajnega šolskega sveta v Kočevju sledeči odlok: Št. 1371. Poverjeništvu za uk in bogočastje je odredilo dne 2. maja t. l., št. 1810, da se šolski sobi pri Sv. Gregorju, rojstna hiša dr. Janeza Ev. Kreka, ne smeta uporabljati za shode političnih strank.

— 80 do 100 sodnikov manjka poverjeništvu za pravosodje v Sloveniji. Vzroki so pred vsem ti, ker se mladi pravdniki ne posvečajo sodnijski službi vsled slabih plačilnih razmer in ker se mora toliko časa pri sodnji delati tlako zastoj, predno postane pravdnik sodnik.

— Perilo za naše vojake na Koroškem. Velikovec smo prejeli brzojavno prošnjo, naj bi naša javnost nabrala in poslala našim vojakom na Koroško perila. Pošiljalce naj se naslavlja na: Obmejno poveljstvo z Velikovcu v roke g. župnika Škrjanca.

— Ig. Na članek iz lga v listu »Domovina« z dne 16. in 30. maja t. l. glede napadov na mojo osebo odgovarjam samo toliko, da bo pošten človek, komur so znane izjanske razmere, že sam razsodil, kaj je prav in res. Komur pa niso znane, naj pa verjame, ako hoče. Dopisnik gotovo sam po sebi druge sodi, zato daljšega odgovora vreden ni. — M. Mencej, župan.

— Vilfanova koč na Begunjski bo ptvorjena v nedeljo 15. junija t. l. Koča bo oskrbovana z jedjo in pijačo. — Radovljška podružnica S. P. D.

— Ježica. Prihodnjo nedeljo 15. junija se ponovi ljudska igra »Krivoprisežnik«. Začetek točno ob 3. uri popoldne. Vstopnice se prodajajo v trgovini gđc. Smerke v Stožicah, na dan predstave pa v »Društvenem domu« na Ježici.

— Mozirje-Nazarje. Slovanska gostoljubnost je zgodovinsko znana. To smo občutili koroški begunci v Mozirju, Nazarjah, kakor tudi na Rečici in drugod. Z odprtimi rokami in sočutnim srcem smo bili sprejeti od zgoraj omenjenih prebivalcev. Povsodi so nam gostoljubno postregli, kakor le more postreči brat bratu. Ni bilo čuti, da bi bili tujci iz druge dežele, ne tu smo bili samo Jugoslovani, ki nas niso ločile nobene meje več. Zato izrekamo tem potom najiskrenejšo zahvalo za vse dobrote in naklonjenost, kakor tudi podpore v prvi vrsti g. okr. komisarju dr. Lipovškju, č. duhovščini, gostilničarjem in drugim. Bog povrni tisočero! Dr. Greg. Rožman, dr. Rado Kušej, J. Rozman, Ant. Vogrinec, J. Dobrovč, Fr. Božič, J. Kogelnik, Iv. Sekol, L. Viternik, Fr. Krašna, Iv. Hojnik, I. Kotnik, Al. Kuhar, J. Orel, Št. Kralj, Fr. Müller, Fr. i. Iv. Hartman, M. Ražun, P. i. M. Kohlenbrand, M. Fr. i. Al. Krumpačnik.

— Sv. Križ na Murskem polju. Dne 15. junija je tukaj po rani sv. maši čebelarški shod v gostilni g. Jos. Koseja v Križovcih. Predaval bo čebelarški potovalni učitelj g. Iv. Jurančič. Potem bo praktično razkazovanje pri čebelnjaku Alojzija Bratine. Popoldne ob pol 3. uri nadaljevanje pri čebelnjakih Marka Slaviča v Klužarovcih in Fr. Znidariča na Grabah. Domači in sosednji čebelarji, pridite! — Alojzij Bratina, podr. načelnik.

— V Kovorju se je odpovedal županstvu dosedanj župan g. Zupan, posestnik in lesni trgovec. V zadnji občinski seji se je izrekel odbor soglasno za ustanovitev meščanske šole v Tržiču in da bo prispeval k vzdrževanju iste.

— Urad za pospeševanje obrti v Ljubljani, Dunajska cesta št. 22 opozarja obrtnike, ki imajo na Dunaju naročeno ali že

nakupljeno razno blago in surovine, oziroma obrtniki, ki žele isto naročiti z Dunaja, naj se oglase v omenjenem uradu osebno ali pisмено, ker namerava urad tozadevno posredovati. Priglasiti se je treba najkasneje do 20. t. m. Na poznejše priglasitve se ne bo mogoče ozirati.

— Štrajk brivskih pomočnikov v Belgradu. V Belgradu štrajkajo brivski pomočniki in zahtevajo, da bi bila njihova polovica vsega, kar zaslužijo, drugo polovico naj ima mojster, čigar je brivnica, brivsko orodje in druga oprava, ki seveda nosi tudi vse druge stroške brivnice (skrb za milo, perilo itd.). Mojstri na to nečejo pristati. Pač pa so ponudile nekatere brivnice v sredini mesta (na Terezijah in drugod) pomočnikom po 1200 K mesečne plače, s čimer so se pomočniki zadovoljili, tako da je danes (31. maja) štrajk že deloma končan. Ker so »bakšiši« (potrežnine) v Belgradu zelo viloke in dosežejo po našem računu dostikrat 10 K na dan, je jasno, da belgrajski brivski pomočnik nič ne zaostaja za uradnikom z akademično izobrazbo kakoga 7. čin. razreda v Sloveniji. Seveda so tudi cene v brivnicah temu primerne, britje stane 3 K, striženje las 6 K. Res je v Belgradu draginja velika; a vendar se mora reči, da se nanaša ta draginja v prvi vrsti le na stanovanja, kjer zahtevajo fantastične cene (za preprosto sobo ti računajo 300—500 K mesečno za eno osebo); silno drago je tudi pranje perila, za likanje ovratnika plačajo n. pr. 3 K; če vzameš perico v hišo, ji daš vso hrano in 30 K na dan; tudi trgovci z industrijskimi izdelki derejo, kolikor pač upajo dobiti. A hrana sama je razmeroma le malo dražja nego v Ljubljani. Moka pri aprovizaciji je celo cenejša nego v Sloveniji. Upajmo, da se v naši državi ne bodo izenačile pogoje samo druge razlike, ampak da bo tudi Belgrad zapustil svoje aristokratsko stališče glede cen in se prilagodi drugim večjim mestom države. Če ne, bo belgrajska draginja — vzbudila odpor v celi državi, ki bo morala seveda posredno te stroške plačati, ker draginji primerno bodo morali biti plačani vsi uradniki v središču države v blagor Belgrajčanov!

— Mestna uprava belgrajska je izdala naredbo, da se ne sme do nadaljnjje odredbe nihče več naseliti v Belgradu, dokler ne dobi uradnega odobrenja. Nadalje govori naredba, da morajo vsled pomanjkanja stanovanj vsi oni, kateri prebivajo sedaj v Belgradu in kateri so se v Belgrad preselili po avgustu 1915. leta, takoj prositi za dovoljenje nadaljnega bivanja. Vsi tuji podaniki sovražnih držav pa morajo zapustiti Belgrad in se izseliti v teku 10 dni po objavi te naredbe. Kršilci te naredbe bodo kaznovani po § 326. kaz. zak. z 1—20 dnevnim zaporom ali denarno kaznijo od 10—150 dinarjev in izgnani od gonskim potom. Vse drugo je razvidno z naredbe, nabite na mestni deski.

Monopolska taksa na užgalice znaša glasom tozadevnega obvestila generalne direkcije carine v Beogradu 126 dinarjev v zlatu za 100 kilogramov, monopolska taksa na sol pa 17 dinarjev v zlatu za 100 kilogramov. Dovoljenje za uvoz teh predmetov iz nozemske daje uprava za monopole v Beogradu.

— Pozivedba. Anton Debevec iz Brezovice pri Borovnici je zadnjič pisal 6. 12. 1917 iz »Uranovske Stave«. Od tedaj ni več glasu o njem. Kdor ve kaj več o njem, naj sporoči njegovi materi Mariji Debevec, Brezovica št. 2 pri Borovnici, ki mu bo povrnila vse stroške.

Ljubljanske novice.

Ij Večerni razgovori se vrše danes zvečer ob 8. uri. — B.

Ij Na občnem zboru kat. akad. starejšinstva v Ljubljani v nedeljo, 8. t. mes., se je izvolil sledeči odbor: Dr. Mirko Božič, predsednik; dr. Fr. Gnidovec, podpredsednik; ravnatelj prof. Ant. Dokler, blagajnik; Narte Velikonja, tajnik; odborniki: prof. Bogumil Remec, dr. Iv. Perne, dr. Josip Srebrnič.

Ij Ljudski oder v Ljubljani uprizori za slavnostno delavsko predstavo v soboto, dne 14. t. m., ob pol 9. uri zvečer v Ljudskem domu Ksaver Meškovo trodejanko: »Na smrt obsojeni?« Vstopnice se dobe v predprodaji v pisarni Ljudskega odra v Ljudskem domu, l. nadstropje, vsak večer od 6. do 8. ure.

Ij Umrla je Katarina Puc, rojena Matjan, stara 79 let. Pogreb bo danes ob 4. uri popoldne s Tržaške ceste št. 13. N. p. v m.!

Ij Občni zbor »Mladike«. Društvo »Mladika« ima letos svoj občni zbor v četrtek, dne 3. julija 1919, ob 6. uri popoldne v mestni posvetovalnici s sledečim dnevnim redom: 1. Nagovor predsednice. 2. Letno poročilo tajništva. 3. Računski zaključek za preteklo upravno leto. 4. Proračun za bodoče upravno leto. 5. Poročilo računskih preglednic. 6. Volitev upravnega odbora za novo upravno dobo (§ 6 dr. pravil). 7. Volitev računskih preglednic za prihodnje društveno leto. 8. Samostalni predlogi (§ 10, odst. 6, dr. pravil). 9. Slu-

čajnosti. — K obilni udeležbi vabi č. p. n. društvenice in društvenike upravni odbor.

Ij Vaja orkestralnega društva »Glasbene Matice« je v četrtek 12. t. m. ob 20. uri.

Ij Predavanje za starše. Na prvi mestni deški šoli na Ledini bo v petek, dne 13. junija 1919, ob šestih zvečer v telovadnici roditeljski večer. — Predaval bo mestni šolski zdravnik g. dr. Mavricij Rus: »Kako je treba staršem v prvi vrsti skrbeti za duševno in telesno zdravje otrok«. — Starši, njih namestniki, šolska oblastva, učitelji, vzgojitelji in vsi prijatelji mladine se tem potom vljudno vabijo k temu zanimivemu predavanju. Po končanem predavanju bo razgovor staršev z učiteljstvom o napredku in vedenju učencev.

Ij Pri komandi mesta Ljubljana naj se javita: redov-dobrovoljec 1. čete I. bat. 2. jugoslov. polka Franc Grabnar; kaplar Miloš Erbež (komandant Trebovice).

Ij Prvo 4% državno posojilo. Pri Mestni hranilnici ljubljanske je podpisalo 366 strank nominalnih 1.806.000 K 4% bonov kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovencev, med temi g. Anton Kržišnik, posestnik iz Bukovega vrha pri Poljanah, znatno vsoto po 33.500 K. Vseh osem avstrijskih vojnih posojil je pa podpisalo 310 strank v skupnem znesku 867.200 K.

Ij Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 25. maja do 31. maja 1919. Število novorojencev 13, mrtvorojencev 1. Umrla je 30 oseb, od teh je 17 domačinov in 13 tujcev, med njimi za osepnicami 1, za jetiko 6, vsled mrtvouda 1, za pljučnico 1, za različnimi boleznimi 21, med njimi je tujcev 13, iz zavodov 15. Za infekcijskimi boleznimi so oboleli in sicer: za tifusom 1 tujec, za vratico 1 domačin.

Ij Državna posredovalnica za delo, podružnica za Ljubljano in okolico. V preteklem tednu od 2. junija do 7. junija 1919 je iskalo delo 149 moških in 54 ženskih delavskih moči. Delodajalci so iskali 1278 moških in 56 ženskih delavskih moči. Posredovani se je izvršilo 96. Pri vseh podružnicah Državne posredovalnice za delo je od 1. januarja 1919 do 7. junija 1919 iskalo delo 7717 delavskih moči, delodajalci so pa iskali 6942 delavcev. Posredovani se je izvršilo v tem času 1818. Delo iščejo: pisar. moči (319), trgov. sodruidniki in sodruidnice (194), služkinje in kuharice (156), hišniki, pazniki, poljski in tovar. delavci in delavke, strojni in navaadni ključavničarji, ekonomski, oskrbniki, železostругarji, kovači, kurjači, strojniki, dninarice, predil. delavke, mesarji, peki, mehaniki, uradne in trg. službe, hotel. sobarice, pleskarji, sob. slikarji, natakarji in točilci, čevljarji, brivci itd. V delo se sprejmejo: rudarji (900), služkinje (100), težaki, hlapci, zidarji, tesarji, tov. delavci in delavke, mizarji, konj. hlapci, čevl. pomočniki, vajenci, pis. moči, šivilje za perilo in obleko, strojniki, kurjači, usnarji itd.

Nainovelše.

FINANČNI MINISTER V ZAGREBU.

(Izvirno poročilo »Slovenec«.)

m Zagreb, 11. junija. Včeraj je došel semkaj finančni minister, dr. Momčilo Ninčič, v spremstvu 6 referentov finančnega ministrstva. Kakor se sodi z ozirom na to spremstvo, namerava finančni minister urediti več stvari. Govori se, da je došel radi izmenjave misli z našimi denarnimi zavodi glede ureditve valutnega vprašanja, davkov in carinskih zadev.

OBSODBA RADI ŽALJENJA KRALJA.

(Izvirno poročilo »Slovenec«.)

m Sarajevo, 11. junija. V Sarajevu je bila obsojena delavka Ivanka Češko na 3 leta ječe radi žaljenja kralja.

PREPOVEDANA FRANCOSKA KNJIGA.

(Izvirno poročilo »Slovenec«.)

m Sarajevo, 11. junija. Bosenska deželna vlada je prepovedala širjenje knjige »En Yougoslavie« od Carla Riveta radi neresničnosti, žaljive in za našo stvar škodljive vsebine.

VATIKAN IN NOVE DRŽAVE.

LDU. Lyon, 11. junija. (Brezlično.) Kakor se poroča iz Rima, prinaša »Corriere d'Italia« oficilen članek, kjer opisuje podrobne odnose Vatikana z novoustanovljenimi državami. Kakor znano, je sprejela Sv. Stolica finsko misijo; nadalje je priznala provizorno vlado na Estonskem ter sprejela izredne odposlance iz Ukrajine in Litve. Ni pa res, da namerava imenovati posebnega ministra-poblaščenca za Litvo, kakor se je pomotoma trdilo. »Corriere d'Italia« dementira tudi vest, da se bosta ustanovili nuncijaturi v Berlinu in v Londonu.

NOV NUNCIJ V VARŠAVI.

LDU. Lyon, 11. junija. (Brezlično.) Monsignor Ratti, dosedanj apostolski nadzornik na Poljskem, je imenovan za nuncija v Varšavi z enakim delokrogom.

ORLANDO ODPOTOVAL NA ITALIJANSKO MEJO.

Pariz, 11. junija. Pariški listi poročajo, da e je italijanski ministrski predsednik odpeljal iz Pariza na italijansko mejo, da se tam posvetuje z ministrskim podpredsednikom Colosimo o jadranskem vprašanju. Predno je Colosimo odpotoval iz Rima je bil v avdienci pri kralju. Orlando bo poročal Colosimo tudi o notranjem položaju v Italiji. V splošnem se sodi, da jadransko vprašanje še ne bo tako kmalu rešeno, če tudi italijanska javnost z nestrpnostjo pričakuje rešitve.

GENERALNA STAVKA V NEAPLUJ.

LDU. Neapolj, 11. junija. (Brezlično.) Delavci vseh strok so sklenili, stopiti v generalno stavko, da pokažejo svojo solidarnost s stavkajočimi delavci kovinske industrije, ki zahtevajo povišanje plač. Kljub stavki še ni nastopilo nikako pomanjkanje živil. Vodovod, plinarne in električne centrale delujejo redno. Tudi cestne železnice vzdržujejo reden promet v polnem obsegu. Mir se dosedaj ni kalil.

GROF BERNSTORFF V RIMU.

LDU. Lyon, 11. junija. (Brezlično.) List »Epoca« označuje vest, da je grof Bernstorff imenovan za nemškega poslanca v Rimu, kot neresnično.

ŽELEZNIČARJI V ITALIJI.

LDU Rim, 11. junija. (Brezlično.) Italijanski ministrski svet je sklenil, dovoliti železničarjem znatne priboljške k plači, ki se bodo izplačali naknadno počenši od 1. aprila t. l.

ENTENTNI ČASNIKARJI V BELGIJI.

LDU Lyon, 11. junija. (Brezlično.) Na povabilo belgijske vlade je veliko število časnikarjev iz zavezniških, prijateljskih in nevtralnih držav, ki so akreditirani pri mirovni konferenci, obiskalo Belgijo. Potem, ko so si ogledali poglavitna bojišča, so prišli v Bruselj, kjer jih je sprejel župan Max. V mestu Malines (Macheln) jih je sprejel tudi kardinal Mercier. Zvečer so priredili njim na čast banket, kateremu je predsedoval belgijski minister za železnice Renkin, ki je imel vlepomemben govor.

RUMUNSKO POSOJILO.

LDU. Lyon, 11. junija. (Brezlično.) Kanadska vlada je dovolila Rumuniji posojilo v znesku 25 milijonov dolarjev. Obrestna mera znaša 5 in pol odstotkov. Ta kredit bo porabila Rumunija za nakup živil v Kanadi.

Narodno gledališče.

Drama.

12. junija, četrtek, popoldne: Krojaček junaček. Dijaška predstava. Znižane cene. Izven abon.

12. junija, četrtek, zvečer: Pelikan. Gostovanje gospodične pl. Miletič. — Abon. B 2/63.

13. junija, petek: Za hčer. Amnestija. Izven abon.

14. junija, sobota: Pelikan. — Abon. C 2/63.

15. junija, nedelja: Pelikan. — Abon. A 2/63.

Opera.

12. junija, četrtek: Madame Favart. Abon. A 2/61.

13. junija, petek: Zaprtó.

14. junija, sobota: Madame Favart. Abon. A 64.

15. junija, nedelja: Zongler našc Pre-ljube Gospe. Izven abon.

Prosveta.

pr Gđc. Renata Miletičeva iz Zagreba gostuje danes, v četrtek in soboto zvečer v dramskem gledališču ter nastopi kot hčerka v Strindbergovi drami »Pelikan«. Pri zagrebški kritiki uživa gđc. Miletičeva prav poseben ugled kot moderna umetnica izredne nadarjenosti.

Vestnik S. K. S. Z.

* Ljubljanskim prosvetnim društvom! Krščanska soc. delavska organizacija praznuje v soboto in nedeljo, 14. in 15. junija 1919 svojo 25. letnico, ki je namenjena ob enem proslavi njenega ustanovitelja dr. J. Kreka. Hvaležnost do našega ustanovitelja in do kršč. soc. delavstva kot prvobornih za naša načela, nam velevala dolžnost, da se polnoštevilno udeležimo slavlja in sicer v soboto zj. ob 6. uri sv. maše-zadušnice v cerkvi sv. Jakoba in zvečer ob 6. uri na pokopališču Sv. Križa. Društva naj pridejo s svojimi zastavami k jutranji in večerni proslavi. V nedeljo pa pohiti celokupno članstvo na šmarno goro, peš ali z jutranjim vlakom. To slavlje naj bo praznik krščanske, demokratične in narodne ideje. — Ljubljana, dne 11. junija. Odbor ljubljanskih prosvetnih društev.

* Orli in srebrni jubilej kršč. soc. delavske organizacije. V soboto in nedeljo, 14. in 15. junija 1919, praznuje naša delavska organizacija 25letnico svojega obstoja. Obenem proslavi spomin svojega

ustanovitelja dr. J. E. Kreka. Orli! S polnoštevno udeležbo pokažimo hvalečnost do onega, ki je bil oče orlovskih organizacij, z našo navzočnostjo izkažimo čast delu kršč. soc. delavstva. V skupnem trpljenju, v skupnem delu v boju za katoliška načela je naš spas! V soboto zjutraj ob 6. uri se udeležimo sv. maše v cerkvi sv. Jakoba v Ljubljani v civilni obleki, ravno tako tudi slavlja na Šmarni gori. V soboto popoldne tvorimo častno stražo na grobu dr. J. E. Kreka. Zbirališče ob pol 5. uri pri cerkvi sv. Petra v Ljubljani, odhod točno ob tričetrt na 5. uro k grobu. Udeležba v krojih! Bratski odseki, posebno oni ljubljanskega okrožja, naj skrbijo za polnoštevno udeležbo. K sobotni popoldanski proslavi vzemite zastave seboj. Predsedstvo pričakuje točnost in polnoštevno udeležbo. Na zdar! — Predsedstvo Orlovsk. Zveze.

Gospodarske novice.

g Peronospora. Po najnovejših strokovnih izkušnjah traja inkubacijska doba, v kateri se glivica peronospora v zelenih delih razvije, da napravi novo trose (seme) v začetku junija 11 do 13 dni. Ker je prvi izdatni poletni dež v naših krajih padel dne 3. in 4. junija, imamo pričakovati od 14. do 16. junija, zlasti če pade v tem času zopet nekaj dežja, prvi napad peronospore. Če najde takrat ta strupena glivica vaše vinograde nepoškodovane, napade list in zarod in vam prizade ne lahko veliko škodo in uniči na milijone kron narodnega premoženja. Nihče naj torej ne odlašaja in pokropi naj vinograd v tednu po Binokstih! Škropite tudi zarod in spodnje strani listov, kajti odtod se list bolezi

najhitreje naleze! — Vinarski nadzornik B. Skalický, Novo mesto.

Aprovizacija.

a Za otroke do 6 leta, kateri so vpisani pri g. Orehu v Vdmatu, se bodo dobile nakaznice za konzervirano mleko v občinski pisarni na Selu dne 13. t. m. od 2. do 4. ure popoldne. Na zamudnike se ne bo oziralo.

a V soboto bo delila aprovizacija južne železnice sveže telečje meso po 11 K kilogram.

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani priporoča:

Slovanski svet. Napisal profesor Lubor Niederle. Zamljepisna in statistična slika današnjega slovanstva. Po češki, iz

»Enciklopedije slovanske filologije«, izdane od peterburške akademije znanosti, prevedeni in posneti izdaji z avtorjevim dovoljenjem poslovenil in uredil dr. J. A. Glonar. S karto.

To velezanimivo knjigo je v slovenskem prevodu izdala in založila leta 1911 »Omladina«. Ker velja knjiga že dolgo za razprodano, jo mnogi zainteresirani niso mogli dobiti. Jugoslovanska knjigarna ima sedaj zopet nekaj izvodov na razpolago.

Poslano.

Važno za salonski orkester.

Radi subskripcije za novo izdanje skladb za orkester od komponista Ant. Jakla, naj se p. n. zainteresirane blagovoljivo obrniti na trgovino z muzikalijami

Kleinmayer & Bamberg v Ljubljani.

Za bolečine odpravljajoče obkladke priporočamo Fellerjev blagodejni Elzastid. Vpliva desinfikujoče, antiseptično in čistoče, pospešuje ozdravljenje in odpravi bolečine. 6 dvojnatih ali 2 specialni steklenici pošlje povsod za 10 kron lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elzastid št. 134. (Hrvatska). Mnogo čer 100.000 zahvalnih pism in zdravniških priporočil. Zamore se obenem naročiti Fellerjeve milo odvajajoče rabarbarske Elza-kroglice, 6 kroglic za 12 kron. Te kroglice pomagajo gotovo, so prijetne v rabi in priljubljene pri starih in mladih. Omot in poštnina se računa posebej in najceneje, kdor naroči več ob enem, mnogo prihrani. (vi)

Voz na oljnatih osi še čisto nov in nova rujava konjska prsna oprema je naprodaj pri IVANU ČERNE, sedlar, Zgodnja šiška pri Ljubljani.

Odvečniški kandidat s subist. pravico 156 mesta. Pisarne ponudbe pod šifro »Koncipijent 5335« na upravnistvo »SLOVENCA«.

Postelja, dobro ohranjena, iz finega orehovega lesa se takoj proda. Poizve se Turjaški trg 2, pritrilje d.

Voz (ciza) je naprodaj na Karolinški zemlji št. 9. 3526

Moško kolo, dobro ohranjeno in trid. vrstna harmonika je na prodaj na Opekarski cesti 6, Trnovo.

Drva, bukova in mehka se kupijo v vsaki množini. Cenjene ponudbe pod »Drva« na I. Jugoslovanski anončni in informacni zavod Beseljak & Rožanc, Ljubljana, Frančevo nabrežje št. 5.

Drva, lepa, suha se oddajajo po K 65—, meter, dokler je zaloga. Naslov pove I. Jugoslovanski anončni in informacni zavod BESELJAK & ROŽANČ, Ljubljana, Frančevo nabrežje št. 5.

Zračne gumijevke cevi (Luftschläuche) za bicikle kupujem v vsaki množini. Stjepan Jušić, Zagreb, Petrinjska ul. 22.

Landaver, dobro ohranjen, se proda. Poizve se v Mengsu v pivovarni.

Tropine za kremo živini, izborne tudi nico konjem ima naprodaj po 40 vin. kg Sever & Kemp, Ljubljana. Vzorce pošljemo na zahtevo zastoj.

Drva, metrska, žagana in cepljena se dobijo v Kolodvorski ulici št. 31.

Restavracija v Prešernovi ulici št. 9 se priporoča v Ljubljano potujočemu občinstvu. 3407

Nova dvonad. vila z vrtom v Spodnji stropna hiša Šiški se proda. Več se izve v gostilni pri »Zvezdi« v Sp. Šiški.

Iščemo 2 psa-čuvaja. Ponudbe: Strojne tovarne in livarne, Ljubljana.

SMREKOV LES

stojč v gozdu, na lepem spravi, približno 6 km od žel. postaje, se proda in sicer: v Brezovci 120 m³, v Bukovju 100 m³, v Perabici 100 m³. Ponudbe z navedbo cen za 1 m³, je poslati najkasneje do 22. junija 1919 na oskrbnistvo grofa Thurna v Radovljici.

Gospodarska pisarna
DR. IVAN ČERNE
Ljubljana,
Miklošičeva cesta št. 6.
Bančna komisija, trg. informacije, realitete, posojila, nasveti in posredovanja v vseh gospodarskih zadevah.
3-1/2, 1, 3-5. Tel. 37.

Sprejme se
ženska-samica
ki bi bila vajena vrtnarskih del. Hrana in stanovanje v hiši. A. Sušnik, Ljubljana, Zaloška cesta št. 21. 3534

Sveža jajca
nudim po 65 vinarjev komad. Ed. Suppanz, Pristava, Slovensko štajersko. St. 658 pr.

Razglas.
Izpraznjena je služba
gledališkega mojstra
v deželni gledališčni v Ljubljani ter se razpisuje v popolnitev. Služba je provizorna ter jo je nastopiti 1. julija 1919. Reflektanti na to službo naj pošljejo svoje s potrebami dokazili opremljene ponudbe do 22. junija 1919 podpisani komisiji. V ponudbi je navesti zahteve, ki jih reflektant stavi. Komisija za začasno vodstvo in likvidacijo deželne uprave. V Ljubljani, dne 11. junija 1919.

Večja množina **karbida**
se dobi pri BREZNIK & FRITSCH, trgovina z železino v Ljubljani, Frančevo nabrežje št. 1 pri francišanskem mostu. 5189

III PREPRODAJALCI!!!
Kremo za čevlje, vazelino za čevlje, cigaretni papir, cigaretno tulčice, pisarni papir v mapah, fino toaletno milo in drugo blago dobite pri MAHLER & OPLATKA, agenturni i komisijni posao, Zagreb, Jelačićev trg 28 poleg Narodne kavane.

Priporočam svojo veliko zalogo

vžigalnikov
na bencin. Trgovci znaten popust. F. K. Šatler, Ljubljana, Šelenburgova ul. 8.

Sprejme se
vrtnar - samec
pod zelo ugodnimi pogoji. Hrana in stanovanje v hiši. A. SUŠNIK, Ljubljana, Zaloška cesta št. 21. 3533

Kupujem:
smrekovo lubje
(čreslo)
- les za jame -
Prosim ponudbe s skrajno ceno!
Vinko Vabič, Zalec pri Celju.

Razkrinkani Habsburžani!

Senzacionalna knjiga

„MOJA PRETEKLOST“

od grofice Larischeve, nečakinje cesarice Elizabete, je izšla ravnokar v slovenskem prevodu v založbi »UMETNIŠKE PROPAGANDE«, Ljubljana, Sodna ulica 5, kjer se od četrta naprej tudi dobi. Predzaznamba naročil istotam.

PRIPOMBA: Predležena knjiga je brez vsake literarne cene. Pač pa svedoči — pisana od nečakinje cesarice — ne samo o njeni moralni revščini, ampak o popolni propalosti krogov do nedavna najvišjih. Smatramo jo le kot dobro sredstvo, da se iztrebijo zadnje sledi spoštovanja do Habsburžanov pri nas, zaradi tega ta izdaja.

Razglas.

Uprava provijanture dravske divizijske oblasti bo razprodala 102 surovih, osoljenih govejih koži. Dražba se vrši dne 14. junija 1919 ob 9. uri popoldne na dvorišču vojaške klavnice ob Mesarski cesti (nasproti mestne klavnice).

Mestni magistrat ljubljanski, dne 11. junija 1919.

POZOR! URARJI!

Išče se kompanjon za izdelovanje ur in sicer imajo te ure sledeče prednosti:

- Cerkvene in stenske ure tečejo leto, žepne ure pa mesec dni, ne da bi jih bilo treba navijati.
- Regulatorji hitrosti so občutljivi in natančni za vsako poljubno hitrost, katero se zahteva.
- Urno kolesje je sestavljeno tako, da so ure te vrste bolj trpežne, zahtevajo polovico manj dela pri produciranju in uporabijo manj materiala, kot dosedanje ure. Cenjene ponudbe prosim pod naslovom »Nova ura« na upravnistvo tega lista. 3522

Javna dražba

raznega kmetijskega orodja in strojev za spravlanje sena, plugov, vozov, kočij, sani, tehtnic itd. se vrši v ponedeljek dne 16. junija t. l. v žrebčarni na Selu pri Ljubljani.

Dražba se prične ob 10. uri popoldne.

Poverjenistvo za kmetijstvo deželne vlade za Slovenijo v Ljubljani, dne 7. junija 1919.

Načelnik: prelat Kalan I. r.

LJUDSKA POSOJILNICA registr. zadruga z neomejeno zavezo
v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 6
vabi na

REDNI OBČNI ZBOR

ki se vrši

dne 30. junija 1919 ob 5. uri popoldne *) v posvetovalnici lastnega doma

Dnevni red:

- Čitanje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
- Poročilo načelstva.
- Poročilo nadzorstva.
- Sklepanje o potrditvi računa.
- Sklepanje o porabi dobička.
- Sprememba pravil.
- Dopolnilna volitev načelstva.
- Volitev nadzorstva.
- Slučajnosti.

V Ljubljani, dne 11. junija 1919. Načelstvo.

*) V slučaju, da bi bil občni zbor nesklepčen, se vrši v smislu § 33. pravil čez pol ure na istem mestu in z istim dnevnim redom drug občni zbor, kateri sklepa brezpogojno. 3531

Zaloga oblek

po najnižji dnevni ceni. — Lastni moderno opremljeni modni salon. — Velika izbira vsakovrstnega manufakturnega in modnega blaga. — Razpošiljalnica po celem SHS ozemlju. — Se priporoča p. n. trgovcem in slavnemu občinstvu trdka

SCHWAB & BIZJAK, LJUBLJANA, DVORNI TRG 3,
pod Narodno kavarano. Proj: T. KUNG.

Ing. Dr. Miroslav Kasal
oblastveno poverjeni stavbni inženir
Specijalno stavbeno podjetje za betonske, železobetonske in vodne zgradbe v Ljubljani, Krišerjeva ulica št. 7.

Izvršuje strokovno: Naprave za izrabo vodnih sil, vodne žage, elektrarne, betonske in železobetonske jezove, mostove, železobetonska tovarniška poslopja, skladišča, betonske rezervarje, železobetonsko oporno zidovje in vse druge betonske in železobetonske konstrukcije. Prevzema v strokovno izvrševanje vse narčne stavbene inženirske stroke. Tehnična mnenja, zastopstvo strank v tehniških zadevah.

V najem se odda s 1. julijem

gostilna in trgovina

z mešanim blagom, primerna za vsako obrt, na prometni okrajni cesti v kamniškem okraju. Same resne ponudbe na na upravo lista pod »Gostilna št. 3592.«

! Banatska moka!
Komisija »BALKAN« LJUBLJANA prodaja dokler traja zaloga lepo, belo moko za kuhinjo in kruh. — Oddaja samo cele vreče.